

AUDIITORKOGU DISTSIPLINAARMENETLUSE KORD

1. peatükk. Üldsätted

§ 1. Korra kehtestamise alus

(1) Käesolev distsiplinaarmenetluse kord (edaspidi *kord*) on välja töötatud ja esitatud audiitortevuse järelevalve nõukogule (edaspidi *AJN*) audiitortevuse seaduse (edaspidi *AudS*) § 115 lõike 3 punkti 4 alusel.

(2) Kord on kinnitatud AudS § 124 lõike 1 punkti 3 alusel AJNi otsusega 30. mail 2012.

§ 2. Korra eesmärk ja reguleerimisala

(1) Korra eesmärgiks on reguleerida Audiitorkogu liikme kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse (edaspidi *menetlus*) alustamist, läbiviimist ja lõpetamist, samuti distsiplinaarkaristuse (edaspidi *karistus*) määramist ja avaldamist ning menetluse materjalide säilitamist ja karistuste üle arvepidamist.

(2) Korras täpsustatakse AudS § 115 lõike 2 punktis 4 sätestatud Audiitorkogu juhatuse (edaspidi *juhatuse*) pädevust järelevalve alal.

§ 3. Korra jõustumine

Käesolev kord jõustub § 1 lg-s 2 viidatud otsuse jõustumise kuupäevast.

§ 4. Menetluse üldpõhimõtted

(1) Audiitorkogu liikme suhtes menetluse algatamise, läbiviimise ja lõpetamise õigus on juhatusel.

(2) Menetluse läbiviimisel lähtutakse haldusmenetluse seadusest (edaspidi *HMS*), AudS-ist ja käesolevast korrast.

(3) Menetlust viiakse läbi menetlusaluse Audiitorkogu liikme (edaspidi *menetlusosaline*) suhtes. Audiitorettevõtjast menetlusosalist esindab menetluses juhatuse liige või prokurist. Menetlusosaline võib menetluses kasutada esindajat, arvestades seejuures HMS §-s 13 sätestatud.

(4) Menetluses on juhatuse eesmärgiks menetluse asjaolude väljaselgitamise, tõendite kogumise ja töötlemise kaudu jõuda otsuseni, milles juhatuse loeb distsiplinaarsüüteo tuvastatuks ja määrab distsiplinaarkaristuse või loeb distsiplinaarsüüteo puudumise tuvastatuks.

(5) Juhatuse arutab menetletavas asjas välja selgitatud asjaolusid ja kogunud tõendeid korra §-s 13 sätestatu alusel oma korralisel koosolekul eraldi päevakorrapunktina või erakorralisel koosolekul, mis on kokku kutsutud seoses menetlusega.

(6) Korra §-s 7 nimetatud kvaliteedikontrolli töörühm (edaspidi *töörühm*) selgitab menetluse asjaolud juhatuse juhtimise ja järelevalve all. Töörühma tulemusliku töö korraldamise ja koordineerituse eest vastutab töörühma juht.

(7) Käesolevas korras töörühma liikme kohta sätestatu laieneb ka töörühma juhile.

(8) Menetlusosalisel on õigus informeerida juhatust töörühma tegevusest, millega on põhjendamatult rikutud või võidakse rikkuda tema õigusi, edastades selle kohta mõjuvat põhjust sisaldava avalduse. Juhatuse menetleb avaldust ning otsustab edasiste sammude üle menetluses.

§ 5. AJNi järelevalve juhatuse töö üle

(1) Juhatuse teavitab AJN-i menetluse alustamisest, edastades AJN-ile koopia korra § 6 lõikes 2 sätestatud Audiitorkogu liikmele edastatavast otsusest. AJN-i esimees määrab korra §-s 11 nimetatud sõltumatu vaatleja audiitortegevuse registri infosüsteemis (edaspidi *registri infosüsteem*) viivitamata eelmises lauses nimetatud koopia saamisest.

(2) Eelmises lõikes sätestatud sõltumatu vaatleja määramise võib AJN-i esimehe loal registri infosüsteemis teha audiitortegevuse järelevalve nõukogu töökorra § 2 lõikes 5 nimetatud Audiitorkogu töötaja.

(3) AJN otsustab juhatuse otsuse kooskõlastamise mõistliku aja jooksul otsuse esitamisest arvates. Enne AJN-iga otsuse kooskõlastamist ei tehta § 14 lõikes 1 nimetatud juhatuse otsust menetlusosalisele teatavaks.

(4) Juhul kui AJN juhatuse otsust ei kooskõlasta, peab AJN juhatusele oma otsust põhjendama. Otsuse mittekooskõlastamisel AJN-i poolt taastub menetluse lõpetamise eelne olukord. Juhatuse, kaaludes AJN-i põhjendusi, teeb uue otsuse lähtudes käesoleva korra paragrahvis 14 sätestatust.

2. peatükk. Menetlus

§ 6. Menetluse algatamine

(1) Menetluse algatamise otsustab juhatuse viivitamata, alates päevast, mil tal tekib alus arvata, et Audiitorkogu liige on toime pannud distsiplinaarsüüteo.

(2) Menetluse algatamise otsusega moodustab juhatuse korra §-s 7 nimetatud töörühma ja nimetab töörühma juhi, selgitab menetlusosalisele HMS § 36 lg-s 1 loetletud asjaolusid ning nõuab temalt menetluse alustamise aluseks olevate asjaolude kohta kirjaliku seletuse, määrates seejuures mõistliku vastamistähtaja. Kirjalikule seletusele lisab menetlusosaline võimalusel kogu seletust toetava info ja dokumendid.

(3) Menetluse algatamise otsus peab sisaldama ka viidet menetlusosalise õigusele esitada töörühma juhile töörühma liikme kohta mõjuvat põhjust sisaldavat taandusavaldust eelkõige olukorras, kus esineb huvide konflikt menetlusosalise ja töörühma liikme vahel. Kui töörühma

juhile esitatud taandusavaldus ei ole andnud soovitud tulemust, on menetlusosalisel õigus pöörduda selles küsimuses põhjendatud taandusavaldusega AJN-i poole.

(4) Töörühma juhti tuleb teavitada töörühma liikme huvide konfliktist lõikes 2 sätestatud kirjaliku seletuse nõudes määratud tähtaja jooksul. Töörühma juht astub asjakohased sammud laekunud taandusavaldusega tegelemiseks, kaasates selleks vajadusel juhatuset.

(5) Kui taandusavaldus on esitatud AJN-ile, menetleb AJN taandusavaldust ja teeb otsuse AudS § 139 lõikes 3 sätestatud töörühma liikme asendamise nõude osas. Juhatus nimetab uue töörühma liikme viivitamata AJN-ilt asendamise nõude saamisest.

(6) Töörühma töö peatub lõikes 3 nimetatud taandusavalduse esitamisest kuni juhatuset poolt uue töörühma liikme valimiseni, välja arvatud juhul, kui töörühma liikme väljaarvamisel on endiselt täidetud AudS § 138 lõike 2 lauses 2 sätestatud nõue ja töörühm ei vaja menetluse asjaolude selgitamiseks täiendavat töörühma liiget. Eelmises lauses sätestatud erisust ei kohaldata, kui taandusavaldus on esitatud töörühma juhi kohta.

§ 7. Töörühm

(1) Töörühma liige on kohustatud juhatusetele esimesel võimalusel teatama asjaoludest, mis takistavad teda töörühma töös osalemast. Sellisel juhul määrab juhatus uue töörühma liikme.

(2) Huvide konflikti puudumise kohta peab töörühma liige esitama viivitamatult AJN-ile sõltumatuse deklaratsiooni vastavalt kvaliteedikontrolli korra lisale 1 ja Audiitorkogu juhatusetele konfidentsiaalsuskinnituse.

(3) AudS §-de 138 ja 139 alustel moodustatud töörühm selgitab menetluse asjaolud, sh kogub ja töötleb menetluse aluseks olnud asjaolude kohta vajalikku infot ja dokumente ning dokumenteerib menetluse käigus saadud tulemused korra §-s 12 sätestatud viisil.

§ 8. Menetluse asjaolude selgitamine

(1) Töörühma liikmel on juhatusete poolt antud ja seadusest tulenevad volitused selgitada menetluse asjaolud, kutsuda menetlusosaline välja AudS § 122 lõikes 1 vajaliku info ja dokumentide saamiseks või viia vajadusel läbi menetlustoiming menetlusosalise elu-, töö- või asukohas.

(2) Menetlusosaline on kohustatud looma kõik vajalikud eeldused menetlustoimingu õigeaegseks ja sujuvaks läbiviimiseks, sh ilmuma kutses märgitud ajal kutses märgitud kohta või võimaldama töörühmale kokkulepitud ajal ligipääsu kokkulepitud kohta, samuti tegema töörühma soovil omal kulul koopiaid, ära kirju ja väljavõtteid vajalikest tõenditest.

(3) Töörühma töö sisuks on välja selgitada kõik distsiplinaarasjas olulise tähendusega asjaolud ja koguda tõendeid, samuti anda selgitatud asjaoludele tuginedes töö tulemustest ülevaade juhatusetele. Tõendite kogumisel ilmnenuid takistused fikseeritakse töörühma protokollis.

(4) Saanud menetlusosaliselt korra § 6 lg-s 2 viidatud kirjaliku seletuse, tutvub töörühm sellega ja vajadusel nõuab Audiitorkogu liikmelt tema käsutuses olevaid täiendavaid dokumente ja selgitusi, määraes nende esitamiseks mõistliku aja. Vastav nõue esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

§ 9. Menetlustoimingu aeg ja koht

(1) Menetlustoimingu läbiviimise kuupäeva(de)s ja kohas lepivad kokku menetlusosaline ja töörühma juht. Kui eelmises lauses nimetatud kuupäeva(de)s ja kohas ei ole mõistliku aja jooksul kokkulepet saavutatud, määrab menetlustoimingu aja ja koha töörühma juht, saates menetlusosalisele nimetatud toimingu kohta vastava teate.

(2) Kokkulepitud või määratud kuupäeval menetlustoimingu edasilükkamine menetlusosalise ettepanekul tingituna mõjuvast põhjusest eeldab põhjuse mõjuvust kinnitava tõendi või isiku põhistatud avalduse olemasolu. Eelmises lauses nimetatud tõend või avaldus peavad sisaldama viidet ajale, mil menetlustoimingu edasi lükkav tingimus eelduslikult ära langeb. Põhjuse mõjuvuse üle otsustab töörühma juht, teatades sellest menetlusosalisele.

(3) Menetlusosaline on kohustatud töörühma juhiga kontakteeruma ning uue menetlustoimingu kuupäeva ja koha kokku leppima viivitamatult pärast edasilükkava tingimuse äralangemist. Kui töörühma juhil tekib kahtlus, et menetlusosaline ei kontakteeru uue menetlustoimingu kuupäeva ja koha kokku leppimiseks ning ta ei ole esitanud uut tõendit või avaldust menetlustoimingu edasilükkamiseks, määrab uue menetlustoimingu aja ja koha töörühma juht, saates menetlusosalisele nimetatud toimingu kohta vastava teate.

(4) Kui menetlusosaline on juhatuse hinnangul pannud toime AudS §-s 163 sätestatud teokoosseisu, on juhatusel kohustus teha sõltuvalt teo asjaoludest Rahandusministeeriumile ettepanek ettekirjutuse tegemiseks kooskõlas AudS §-s 130 sätestatuga või vääртеomenetluse algatamiseks, informeerides sellest AJN-i.

§ 10. Töörühma tasustamine

(1) Töörühma liikme tasustamise ja kulude hüvitamise korraldab juhatus. Menetluse eest ei tohi töörühma juht ega liige saada tasu ega hüvitust muudest allikatest kui Audiitorkogu.

(2) Töötasu määrad ja tasustamisele kuuluvate tundide arvu ning hüvitamisele kuuluva transpordikulu määrad ja korra kinnitab juhatus oma otsusega. Töörühma liikmete töötasu ja hüvitatavad kulud rahastatakse Audiitorkogu eelarvest.

§ 11. Sõltumatu vaatleja

(1) Vähemalt üks AJN-i poolt AudS § 138 lõike 4 alusel nimetatud isik osaleb sõltumatu vaatlejana menetluse läbiviimisel, et kontrollida juhatuse ja töörühma tegevuse vastavust AudS-i, HMS-i ja käesoleva korra nõuetele, ning anda juhatuse, töörühma ja enda tegevusest ülevaade AJN-ile.

(2) Töörühma juht teavitab sõltumatut vaatlejat kogu infovahetusest menetlusosalisega. Sõltumatul vaatlejal on õigus osaleda kõigis menetlusetappides. Sõltumatu vaatleja on kohustatud osalema menetlustoimingutel mahus, mis võimaldab temal saada piisava ülevaate töörühma tegevusest. Juhul, kui sõltumatul vaatlejal ei ole võimalik kohustuslikel menetlustoimingutel osaleda, määrab AJN viivitamatult tema asemele või kõrvale uue isiku.

(3) Sõltumatu vaatleja esitab AJN-ile enne menetlustoimingutel osalemist sõltumatuse deklaratsiooni ning konfidentsiaalsuskinnituse.

§ 12. Menetluse dokumenteerimine

(1) Menetluse alustamisel avab juhatus menetluse toimiku (edaspidi toimik). Toimikus säilitatakse menetluses tähtsust omavaid dokumente ja andmeid.

(2) Töörühm sisestab toimikusse andmeid ja dokumente viivitamata pärast menetlust puudutava sündmuse toimumist või sellest teadasaamist või dokumendi vastuvõtmist.

(3) Toimikut peetakse vastavalt Audiitorkogu asjaajamise korrale.

(4) Toimikus sisalduvatest dokumentidest ja andmetest teeb juhatus koopiaid registri infosüsteemi.

(5) Töörühm protokollib oma töö. Protokoll koostatakse ja edastatakse menetlusosalisele arvamuse ja vastuväidete esitamiseks mõistliku aja jooksul viimase menetlustoimingu tegemisest. Protokoll allkirjastatakse vastavalt AudS § 140 lõikes 1 sätestatule.

(6) Töörühma juht peab tegema mõistlikud jõupingutused AudS § 140 lõike 1 kohaseks protokollile allkirjastamiseks. Kui menetlusosaline keeldub protokollile allkirjastamast, peab ta esitama töörühma juhile omapoolse põhjenduse. Töörühma juht teeb menetlusosalise poolt protokollile allkirjastamisest keeldumise korral protokollile sellekohase märke, lisades protokollile eelmises lauses nimetatud põhjenduse.

(7) Töörühma aruanne tuleb esitada Audiitorkogu kantslerile mõistliku aja jooksul töörühma protokollile kõigi osapoolte poolt allkirjastamise päevast või lõikes 6 sätestatud juhul protokollile allkirjastamise päevast töörühma poolt. Töörühma aruandele lisatakse AudS § 140 lõike 7 kohased tõendusmaterjalid.

(8) AJN-i poolt nimetatud sõltumatu vaatleja koostab AJN-ile menetluse kohta aruande mõistliku aja jooksul arvates menetluse lõpukuupäevast. Sõltumatul vaatlejal on õigus tutvuda menetlustoimikuga ja kasutada selles sisalduvat oma aruande tegemiseks.

3. peatükk. Menetluse tulemused

§ 13. Distsiplinaarasja arutamine juhatuse koosolekul

(1) Audiitorkogu juhatus arutab töörühma aruandes käsitletud teemasid.

(2) Menetlusosalisel on õigus võtta osa tema suhtes algatatud distsiplinaarasja sisulisest arutamisest. Vastav teade menetluse arutamise kohta juhatuses saadetakse menetlusosalisele enne juhatuse koosoleku toimumist. Distsiplinaarasja arutamisest mitteosavõtmine ei välista ega piira HMS-ist tulenevaid õigusi.

(3) Menetlusosalise või koosolekule kutsutud kolmanda isiku koosoleku päevakorra punkti arutelust osavõtmine on käsitletav osana distsiplinaarasja sisulisest arutamisest. Nende isikute koosolekust osavõtmise mahu ja piirid otsustab juhatus.

(4) Kui juhatus otsustab, et distsiplinaarasja sisulise arutamise võib lõpetada, teatab juhatus menetlusosalisele juhatuse otsuse eelnõu arvamuse ja vastuväidete esitamiseks esitamise aja. Distsiplinaarasja sisuliseks otsustamiseks kohustuvad koosoleku toimumise ruumist väljuma kõik asja arutamisega seoses kutsutud isikud, väljaarvatud distsiplinaarasja menetlev juhatuse koosseis, sh töörühma juht, ja sõltumatu vaatleja.

(5) Distsiplinaarasja menetlemise päevakorrapunkti ei salvestata. Eelmises lauses sätestatud keeldu ei kohaldata Audiitorkogu põhikirja § 24 lõike 5 kohasele juhatuse koosoleku protokollimisele juhataja poolt määratud protokollija poolt.

(6) Kui juhatus peab arutelu tulemusena vajalikuks täiendavate asjaolude väljaselgitamist või täiendavate tõendite kogumist, annab ta töörühma juhile vastava suunise ja määrab asja arutamiseks uue aja. Suunise andmisega loetakse informeerituks ka otsustamise juures viibinud sõltumatu vaatleja.

§ 14. Menetluse lõpetamine

(1) Menetlus lõpetatakse juhatuse otsusega. Eelmises lauses nimetatud otsusega lõpevad ka töörühma volitused.

(2) Menetlust lõpetades teeb juhatus otsuse, milles loeb distsiplinaarsüüteo tuvastatuks ja määrab distsiplinaarkaristuse või loeb distsiplinaarsüüteo puudumise tuvastatuks.

(3) Juhatus lõpetab muuhulgas oma otsusega menetluse, kui Audiitorkogu liige, kelle suhtes menetlus on alustatud, sureb, likvideeritakse, või kui karistuse määramise tähtaeg vastavalt AudS-ile on möödunud. Karistuse määramise tähtaja möödumisel võib juhatus viia läbi menetluse kutse-eetilise hinnangu andmiseks Audiitorkogu liikme tegevuse suhtes ka pärast karistuse määramiseks ette nähtud tähtaja möödumist.

(4) Enne otsuse tegemist peab Audiitorkogu juhatus andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis otsuse eelnõu kohta oma arvamus ja vastuväited, välja arvatud HMS § 40 lõikes 3 sätestatud juhtudel.

(5) Juhatus otsus peab olema seaduslik ja põhjendatud ning vastama haldusaktile kehtestatud nõuetele. Juhatus otsus koosneb sissejuhatavast, kirjeldavast ja põhjendavast osast ning resolutsioonist. Otsuse sissejuhatavas osas märgitakse otsuse tegemise aeg, distsiplinaarasja menetlemise koosoleku aeg ning Audiitorkogu liikme nimi, kelle suhtes menetlus on algatatud. Otsuse kirjeldavas osas märgitakse põhilist sisu esile tuues distsiplinaarsüüteo tunnused, mille alusel menetlus läbi viidi, nende kohta esitatud väited, vastuväited ning esitatud tõendid. Otsuse põhjendavas osas märgitakse põhjendused, millele otsus faktiliselt ja õiguslikult tugineb. Otsuse resolutsioonis märgitakse selgelt ja ühemõtteliselt distsiplinaarsüüteoasjale antud lahendus.

(6) Kui ühte menetluse on ühendatud mitu distsiplinaarsüüteo tunnustega asja, teeb juhatus neist igaühe suhtes eraldi otsuse.

(7) Menetluse raames tehtud Audiitorkogu juhatuse otsus, arvestades korra § 5 lõikes 3 sätestatud kooskõlastamise nõuet AJN-iga, tehakse menetlusosalisele viivitamata teatavaks.

(8) Juhatus menetluse lõpetamise otsus jõustub selle teatavakstegemisest.

§ 15. Karistuse määramine

(1) Menetlusosalisele määratav karistus peab olema:

- 1) sobiv - soodustades karistuse eesmärgi saavutamist;
- 2) vajalik - kui karistuse eesmärki ei ole võimalik saavutada mõne teise, kuid menetlusosalist vähem koormava abinõuga, mis on vähemalt sama efektiivne kui määratav karistus;

3) mõõdukas - mille üle otsustamiseks peab juhatus kaaluma ühelt poolt Audiitorkogu liikme õigustesse sekkumise ulatust ja teiselt poolt karistuse piirangu eesmärgi tähtsust.

(2) Karistuse määramisel peab juhatus arvestama karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid, võimalust mõjutada menetlusosalist edaspidi hoiduma distsiplinaarsüütegude toimepanemisest ja õiguskorra kaitsmise huvisid.

(3) Distsiplinaarkaristust kergendavad asjaolud on muuhulgas:

- 1) distsiplinaarsüüteo kahjulike tagajärgede ärahoidmine;
- 2) kahju vabatahtlik hüvitamine;
- 3) distsiplinaarsüüteo toimepanemine ähvarduse või sunni mõjul;
- 4) distsiplinaarsüüteo ülestunnistamine ja puhtsüdamlik kahetsus.

(4) Distsiplinaarkaristust raskendav asjaolu on distsiplinaarsüüteo toimepanemise ajal kehtiv distsiplinaarkaristus varasemalt toimepandud distsiplinaarsüüteo eest.

§ 16. Kvaliteedikontrolli nimisageduse muutmine

(1) Juhatusel on AudS § 137 lõikes 3 sätestatud kvaliteedikontrolli nimisagedust õigus suurendada sageduseni vähemalt üks kord ühe aasta jooksul. Nimisageduse suurendamist tuleb pidada igal juhul õigustatuks, kui menetlusosalise tegevuses esineb korra § 15 lõikes 4 sätestatud või muu raskendava iseloomuga asjaolu või mitu distsiplinaarsüüteo tunnusega asja.

(2) Nimisagedus taastatakse olukorras ja ajal, kui juhatus on kvaliteedikontrolli tulemusel jõudnud veendumusele, et kontrollitava isiku audiitorteenus on nimisageduse suurendamise põhjusi arvesse võttes paranenud ning ei esine täiendavaid aluseid kvaliteedikontrolli nimisageduse muudatuse jätkamiseks. Eelmises lauses nimetatud nimisageduse taastamise kohta teeb juhatus otsuse.

§ 17. Juhatus otsuse vaidlustamine

Juhatus otsuse vaidlustamisel lähtutakse HMS-is, AudS-is ja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud tähtaegadest ja korrast.

§ 18. Karistusandmete avaldamine

(1) Karistusandmete kanded teeb Audiitorkogu juhatus menetlusosalise registrikaardile lähtudes seejuures AudS § 156 lõigetes 5 ja 6 sätestatust.

(2) Karistuse kohta avaldatakse registrikaardil:

- 1) karistuse määra ja liik;
- 2) karistuse määramise kuupäev;
- 3) karistuse õiguslik alus.

§ 19. Materjalide säilitamine ja karistuste üle arve pidamine

Menetluse materjalide säilitamise ja karistuste üle arve pidamise korraldab juhatus vastavalt HMS-ile, AudS-ile, Audiitorkogu põhikirjale ja Audiitorkogu asjaajamise korrale.

§ 20. Korra rakendamine

(1) Korra § 5 lõike 1 lauset 2 ja lõiget 2, § 12 lõiget 4 ning § 18 lõiget 1 rakendatakse menetluste suhtes, mis alustatakse pärast Audiitorkogu ja Rahandusministeeriumi vahel audiitortegevuse registrisse sisestatud andmete kasutamiseesmärke, konfidentsiaalsusnõuete tagamist, ligipääsuvolitusi, töötlemist, kaitset, säilimist ja arhiveerimist puudutava kokkuleppe sõlmimist.

(2) Kuni korra § 20 lõikes 1 nimetatud kokkuleppe sõlmimiseni määrab AJN-i esimees § 5 lõikes 1 sätestatud juhul sõltumatu vaatleja viivitamata § 6 lõikes 2 sätestatud otsuse koopia saamisest, saates selle kohta kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate menetluse asjaolude selgitamist läbi viiva töörühma juhile, lisades teatele ka vaatleja kontaktandmed.